

BODOČNOST

(Entered as second-class matter June 30, 1913, at the post-office at Milwaukee, Wis., under the Act of Congress of March 3, 1879.)

ST. (No.) 20.

MILWAUKEE, WIS., 1. AUGUSTA (AUGUST) 1913.

VOL. I.

PIKNIK TISKOVNE „DRUŽBE BODOČNOST“

Vzlie vsem zaprekam in protigataciji od raznih oseb katerim je le njih lastna oseba njih dobrobit vse in se ne bi mehili ako bi naš narod gazil še vedno v blatu nazadnjstva, zaničevan in suvan kakor nekda, vzlie vsej gonji nekaterih drugih kriščačev, katerih duševno obzorje je tako omejeno, da bi bilo sploh škoda papirja tritati zaradi njih, ker so njih možgani obdani s kitajskim zidom; vzlie vsemu temu je uspel piknik, ter prinesel zavednim rojakom ki so zbrani v T. D. Bodočnost pomoč, za katero so prosili rojake. Piknik sam opisovati nima pomena. Kaj nas je naučil, kakšno pot nam je pokazal, to hočemo v prihodnji izdaji obširneje omeniti. Danes pa ostanemo pri tem da označimo vedenje nekaterih ljudi v naši naselbini, kakor tudi da se primerno zahvalimo vsem onim kateri so toliko žrtvovali za to prireditve. V prvi vrsti moramo pač zepet vzeti naša izobraževalna društva; za to ker se je ravno na tem pikniku zopet pokazalo koliko dela so izvršila. Kakor povsod, tako so tudi tukaj tisti ki stoji za njimi, ki so po njih naukih spoznali resnico ter pričeli hoditi drugo pot največ žrtvovali za uspeh. V mislih so tukaj seveda v prvi vrsti pevska društva. Sedem let zaporedoma so donele po tistem prostoru pesmi ki jih je proizvajal pevski klub „Zvon“ in tako je bilo tudi sedaj. Vdeležil se je polnoštevilno ter rešil svojo nalogo tako častno kakor se to godi posebno pri letošnjih prireditvah v naši naselbini kakor tudi v sosednih. In kadar je uhitnilo njegovo lepo ubrano petje, tedaj se je oglasil socialistični pevski zbor „Naprej“; tako so donele po parku lepe pesmi enkrat iz nežnih grl ki so plavale po parku kakor prijeten dih spomladi, drugič zopet ognjevite socialistične kateke so hleale zopet na srečo delavcev da se odprejo da spuste v se žarke polne moči polne novih upov, kateri jih bodo peljali ven iz teme proti cilju proti svobodi. Vse kar jim moramo auditi za njih trud in požrtvovanje je, da se jim iz srca zahvalimo. Naj bodo pa prepričani da bode „Bodočnost“ stala vedno za njimi in ker stoji ona za njimi, stoji strem tudi cela armada zavednih rojakov naše naselbine, vse moči ki so v njej; to pa je porok da bodejo korakale vedno naprej proti vedno večji popolnosti.

Tudi podporni društva so storila svojo dolžnost. Sicer ni bila vdeležba pri manifestaciji tolikšna kakor se je pričakovalo, toda to je pripisovati hujskanju nekaterih podlih značajev. Zavednejši rojaki se niso brigali za to, nekateri pa ki so se bolj omahljivi in ne poznajo položaja v pravi luči so se pustili naščuvati. Vendar pa to nima toliko pomena da bi ne mogli reči da so društva storila svojo dolžnost. V vsakem društvu so merodajni inteligentni in zavedni člani, in ti so tudi sedaj pokazali da vedo hoditi vedno pravo pot. Zatoraj gre tudi naša zahvala podpornim društvom. Tudi za nje se bode prišel čas „Bodočnost“ svojo hvalečnost. In kedor ima za sabo list ta ima s tem tudi vse moči ki so v naši naselbini zjedinjene v izobraževalnih društvih.

Gotovo je ako se računa na številno rojakov v naselbini bi pač lahko bila ta prireditve mnogo boljše in to ravno kaže kako nam je potreba da napremo vso moč da vzbudimo te one mrtve iz njih dušenega spanja. Treba je učiti vedno, povsod. Treba jih je naučiti misliti da bodo spoznali da je od njih lastnih moči odvisno ali hodemo padati vedno globlje v bedne razmere, ali bomo si stanje izboljšali. Mnogi jih je, ki so sedaj zadovoljni ker imajo delo ker se imajo bori kruh ki si

ga s težkim mučnim delom prislužijo, a ti morajo spoznati da imajo kot delavci pravico do boljšega življenja, spoznati morajo da je sedanje njih življenje le veriga skrbri, da jim še ni sijalo solnce v njih življenje ker so ga preživeli v sužnosti v življenje ki ni življenje je kakršnega je človek vreden, temveč samo žalostno nainranje in korakanje proti skrbi in bede polni starosti. Mnogi so zadovoljni ker so slepi, ter ne vidijo kako se zbirajo že sedaj temni oblaki na obzorju, kako se bliža že sedaj črna pošast kriza, in znajo smrt in beda za milijone. Ne vidijo kako so nakopičile njih žaljave roke bogastva pri dolgem delavnem času med temnimi zidovi, kjer je ginjalo njih hrepenenje življenje. Zadovoljni so ker ne vedo nič o zločinstvu po katerem gazi današnji družabni red, ne vidijo kako amirajo za temnimi zidovi tovarn otroci, žene, med tem ko hodijo dela željni po cestah uničeni telesno in duševno močje in beračija za delo. Ne vidijo na dalje kako umirajo stisnjeni na bojsejki ker tako zahtevajo vladajoči, da se s tem ohrani njih moč njih slava. Nič ne vidijo. Vdarjeni so s slepoto in blatiijo samo sebe blatiijo ves svoj narod kakor tudi delavstvo s svojo nezavednostjo, z svojim onemajenjem.

Tako so se nekateri „junaki“ hvalili da so rajši pet dolarjev pri tujci ki je znan da je že naš narod mnogokrat nesramno ogoljufal zapili ali stran vrgli, kakor pa da bi za Bodočnost žrtvovali. Take izdajice so naredile sami sebi šramoto, ter so v lastno skledo pljuvale. Od vseh zavednih rojakov pa zaslužijo zaničevanje. Mogoče da še pride čas ko bodo se sramovali svojega čina. Toda za to je žalibog malo upanja, ker proti neumnosti se še bogovi zanam bore pravi pregovor.

Med onimi ki so nasproti delovali se nahajajo osebe, katere so predbaevale izdajateljem lista da da bodo imeli ti od te prireditve osebne koristi. Na to odgovarjati bi bilo nespametno ker to so osebe katere še nikdar niso mislilo na drugega kakor na svojo osebo; katerim je narod, delavstvo ničla; samo da se njim dobro godi; kateri si žele da bi delavci ostali vedno v duševni temi, ker so kot taki lahko za izkoriščati. Za nje pač ni potreba da bi imel naš narod nekaj, kar bi ga gospodarsko povzdignilo, kar bi mu prineslo olajšanje; samo da oni žive. Koliko dobrote si užije delavci pri enem listu, to dopovedovati tem ljudem bi bilo zaman, ker njih misli se nišlo nikdar dalje prišle kakor od sklede do ust.

Ogledati si je potreba tudi nekakega žalostnega viteza ki je stal z vso svojo žalostno glorio na voglu ko so se zbirala društva ter skušal manifestacijo razdreti ali vsaj oslabašiti. Veliko baviti se s tem človekom ni vredno, ker je kakor rečeno žalostni vitez, ki je že zdavnaj izgubil svojo možko auričeto ter oddal neizrekljive. Vsem nasprotnikom skupno pa ključemo naj le nadaljujejo naših zvestih ne bodo samo neomajali, temveč bodo jih vzpodbudili še k bolj živahni agitaciji za list. Za nje pa bode prišel dan plačila. Vse lepo po vrsti. Sprejmite pa našo prisrčno zahvalo vsi ki ste količkaj pri pomogli k temu uspehu. Ostanite zvesti listu, pomagajte mu da bode zamogel nemoteno nadaljevati svojo delo. Veliko težkih nalog naš še čaka rojaki. Pogletje med druge narode kako delujejo kako vzgajajo svojo mladino, kako postavljajo gospodarsko moč in zavedni. Mi vemo da to ni nobeden narodnostni boj ako vam ključemo da se združujete da skupno delujete za povzdigo naroda, temveč da je to samo nujna potreba ker le tedaj ako tvorimo skupno eno močno armado z enim mislimi, z enim upanjem in hrepenenjem v srečo, tedaj bomo šli naprej. Prišli bodo dnevi ko bodo naše moči pešale; kedo bode nadaljeval našo delo ako se

(Nadaljevanje v tretji koloni)

SVETOVNE NOVICE

Mesto se pogreznilo.

Na Sedmograškem se je adrla zemlja pod mestom Lovete vkomitatu Heydyarhely ter zasula takoj šestdeset hiš z prebivalci, ki so našli tako strašno smrt. Ob enem ko se je pričela zemlja adirati, se je na drugem kraju odprla velika razpoka v katero je takoj izgnilo dvajset hiš. Tudi iz teh se niso mogli ljudje rešiti ter so žalostno končali. Vse to se je tako naglo zgodilo da nesrečni prebivalci niso mogli niti misliti na rešitev. Takoj ko se je zgodila ta nesreča so mogli bežati tudi še oni ki so bivali neposkodovalih hišah. Stoimpetdeset izmed teh se je pričelo pomikati po bregu in razpadati; prebivalci so morali vse pustiti in zbežati. Nesrečo so povzročili železni rudniki, ki se nahajajo pod mestom tako da je bilo mesto popolnoma izpodkopano. Sedaj skušajo rešiti zasute in delajo noč in dan, toda skoro ni nič upanja da bi kaj dosegli, ker leže pregloboko zakopani pod velikansko težo udrt zemlje.

Lovete je mesto z 3,200 prebivalci ki so po večini Bagyarci. Večina mesta je popolnoma uničena. Do sedaj se ni znano število ponesrečenih oseb.

Hinavci na delu.

V New Yorku in okolici se pričeli farji raznih ver z vso močjo delovati na to, da oropajo prebivalstvo še tisti kos svobode ki jim je ostal. Zahtevajo namreč da se morajo v nedeljih vsa zabavišja zapreti. Oni trdijo da se sedaj nedelja ne spoštuje dovolj, ter zahtevajo da se prepove igrati baio v javnih parkih, nadalje da se morajo zapreti vsa gledišča, vsi saloni, iz da osane samo eden „busenes“ odprt, in to so cerkve. Da ni tem hinavcem za to da bi se nedelja spoštovala, je jasno ker nimajo prav nič proti temu če delajo po tovarnah tudi v nedelje, samo to jim ni prav da ne gre ljudstvo v cerkev in da rajši svoj prosti čas preživi v parkih ali tam kjer se nekoliko razvedri.

Velika stavka rudarjev.

Velikim delavskim bojem po raznih državah v zadnjih mesecih, je sledila stavka rudarjev v železnih rudnikih v Michiganu, katere se je vdeležlo 15,000 rudarjev. Stavka se je vršila do sedaj povsejmi mirno, le tu pa tam je prišlo do malih spopadov. Delavci se drže stroga discipline, ter se izogibljajo izgrezov. Rudarji zahtevajo osemurno delo ter priznanje unije se pogajajo z delavci, kar pa so iste odklonile z izgovorom da že pogajanje samo bi za nje pomenilo priznanje unije.

Rudarji v teh okrajih so bili do sedaj tako nezasiščano izkoriščani, da je pač čudno da se poprej ni prišlo do izbruha. Delavni čas je v teh rudnikih 11. do 13 ur, plača pa skrajno slaba. Takoj se je stavka pričela je vdorlo vojaštvo in stavki prišlo po stari navadi izživati delavce. Poveljnik je izjavil sicer da ni prišel s svojim moštvom delavce zaganjati, temveč varovati posest družbe, in stavkokaze.

Moderno.

Na Francoskem sta dva zaljubljenca ušla z zrakeplavom. — Kmalu bosta padla z nebes...

(Nadaljevanje z druge kolone).

daj ne bomo da to skrbeli? Nam ne zadostuje da skrbimo od danes do jutri, temveč je potreba, da obrnemo pogled v bodočnost, ter pomislimo kake naloge nam bodo ona stavila. Zato ostanite zvesti. Z združenimi močmi bomo dosegli vse.

Odbor T. D. Bodočnost.

POLOŽAJ NA BALKANU

V glavnem mestu Rumanske, Bukarešte se vrše sedaj mirovna pogajanja. Grki in Srbi so zelo radi privolili v petdnevni mir, toda ne iz ljubezni do tega, temveč ker so imeli s dovažanjem raznih potrebščin na bojno polje, mnogo težav. To pa so Bulgari porabili v svojo korist ter so po novejših poročilih izvojevali ob reki Bergalnice v dolini Mesta velike zmage. Srbi in Grki so imeli velike izgube ter so bili potisnjeni nazaj. Mirovno pogajanje bode trajalo tri tedne in kakor se vidi je mnogo upanja na popolni mir. Angleška vlada se je postavila na stran Slovanov, ter preti da bode sama nastopila, proti Turčiji.

Rusko brodogradništvo.

Rusko brodogradništvo je poprej nekaj dni krožilo v bližini Carigrada se je sedaj naenkrat bližalo na približno 150 milj mestu, ter je potem pričelo z jako smiljivimi pripravami. V Carigradu je to povzročilo veliko razburjenje. V uradnih krogih so prepričani da hoče s tem Ruska Turčijo samo prestrašiti, ter prisiliti tako da odstopi od zavzetega Drinopolja. Turčija pa se bode težko pokorila zahtevi Rusije, in tako je nova vojna nevarnost bližje.

Pripovedovanje Ameriškega senatorja.

Lafayette Jung poprejšni senator Združenih držav je došel 28. julija v London iz dolgega potovanja, med katerim se je na zadnje mudil v središču srbske armade. Jung se je na lastne oči prepričal o položaju na Balkanu, ter pripoveduje zanimive podobnosti iz svojih doživljajev. On je pri prihodu v London izjavil da je vesel da zamore zopet uživati zdravo hrano in spati v postelji. Cele tedne je bival v spremstvu Ameriškega konzula iz Belgrada na bojnem polju in spal v šotorih ter se hranil z z črnim kruhom. Po številnih pohabljenih vojakov, tako pripoveduje Jung, nadalje, sem sodil da je bila ta vojna najkrušnejša kar se jih je kdaj vršila. Tujemu človeku tudi in mogoče zapostavljeno strašno sovraštvo ki je med slovanskimi vojaki. Kakor divje zverji so med sabo Grki Bulgari in Srbi.

O hrabrosti Balkanskih vojakov govore vsi tuji zaničljivi. Poprejšno navdušenje se je spreminilo v zaničevanje. Vojaki se radi hvalijo z svojo hrabrostjo ki pa je bila le samo krutost in ne stoji v nobeni zvezi z njih uspehi.

Najhujeje se še zamogla vojna sedaj povzročiti, tako pripoveduje nadalje, je to, da se bliža zima in ljudstvo nima absolutno nič s čim bi se prezivelo Polja so vničena; pšenica in oves leži segneta na polju in koruza je preprežena z plevelom. Vsa zaloza sena in slame je vzela država ter porabila za armado, ljudstvu ni ostalo nič kakor gola življenje. Tudi večino goveje živine je pobrala vlada, tako da je narod oropan tudi te zadnje pomoči. Beda v deželi je neznosna. Sedaj pa je nastala še kolera po vseh vojnih krajih, ter zahteva vedno več žrtve.

Grozna nesreča pri dirki.

V Cincinnati O. se je pripetila na tamošnjem dikališču za motorna kolesa sreda večer nesreča, ki je uničila več človeških življenj. Eden izmed udeležencev dirke O. din Johnson, je zapeljal svoj motor iz kakega uzroka naravnost proti električni svetilki. Ko je motor isto zadel se je železni drog prelomil in električna žica je vžgala gasolin, kar je povzročilo razstrelbo, pri kateri sta bila dva takoj mrtva in šest drugih tako težko ranjenih, da ni upanja da bi okrevali. Zdravniki so izjavili, da ranjeni med katerimi je nekaj žen ne bodo doživeli prihodnjega dne. Ranjeni so bili gledalci ki so bili v bližini ograje. Več drugih oseb je dobilo lahke poškodbe.

Nova revolucija na Portugalskem.

Se le pred par tedni so poizkusili monarhisti in klerikalci uprizoriti novo revolucijo; toda vlada je bila oprezna ter je upor še pravačasno zadušila. Sedaj pa so kakor se razvdi iz poročil, vse bolj temeljito in uprežno pripravili. Ker je cenzura jako stroga, ter ne more nobeno poročilo iz dežele ki ni so šlo skoz roke uradnikov, je le težavno dobiti jasno sliko v obsegu vstaje. Razne vesti pravijo da je po celem državi organizirana velika agitacija, ter da je prišlo na cestah v glavnem mestu do krvavih spopadov med vojniki in civilisti.

Velike slavnosti v Milwaukee.

Prihodnji teden se vrše po celotnem mestu velike slavnosti v spomin na zmago ki jo je izvojeval Perry pred sto leti na Erie jezeru. Že dolgo časa se vrše priprave za to. Na raznih cestah v sredini mesta so najeli trgovci mesto samo posebne delavce ki skrbje za okirčanje. Vv torek se bode vršile velike slavnosti posebno ob jezeru kjer se bode vršil manever na vodi in na suhem. Mesto je za to preskrbelo velike množice streliva za topove in puške. Ta dan bode odkorakalo ob polu deseti uri predpoldan 1,000 dečkov po Grand ave. proti jezeru, kjer bodo potem na bregu, višje od North Western postaje naredili živo podobno ameriške zastave. Za to se bode uporabilo vseh tisoč dečkov kateri bodo primerno oblačeni ter tako razdeljeni da se bode cela masa videla od daleč kakor ameriška zastava. Po raznih cestah se bode vršila parada okirčanih avtomobilov katerih bode na stotine. Po vseh javnih parkih bodo ta dan koncerti ter razna druga razveseljevanja. V nedeljo večer pa se vrši javna skučnja godbe, ki bode svirala med slavno stjo. K tem koncertu ima vsak prost ustov; vršil se bode ob osmi uri večer v Auditorium poslopu. Z godbo bode delovalo tudi število dobrih pevcev.

Žrtve ognja v tovarni.

V Binghamton so zadnje dni še vedno kopali za žrtvami ki jih je zahteval ogenj. Zadnji petek 25. julija se je nahajalo še devet trupel pod razvalinami.

V nedeljo se je vršil pogreb onih ponesrečenih, katerih niso mogli spoznati ker so bili od ognja preveč poškodovani. Pogreba se je vdeležilo skoro vse prebivalstvo, kakor tudi vsi uradniki mesta. Za podporo se je nabrala med domačini svota \$10,000 in mesto je odklonilo pomoč od drugega.

Pri preiskavi katero vodi Coroner R. A. Semour se je dognalo da je imelo poslopje samo ene rešilne stopnice, ter da ni bilo nikakih priprav za gašenje. Alfred Lecker ki je dal prvo znamenje da je ogenj, je izpovedal pod prisego da niso bili delovodji prav nič podučeni kako se imajo za ravnati če izbruhne ogenj, ter da je nastala že po prvem znamenju taka zmešnjava da je minilo daleč časa predno je prišla prva deklica do izhoda. Delovodji so zgubili popolnoma razsodnost. Zelo važne so izpovedbe lastnika tovarne Freeman iz katerih se vidi kako malo je vredno delavecvo. Življenje On priznava da je bilo v celem tovarni samo nekaj sodov z vodo in da ni nič vedel o postavi 83e katera zapoveduje da morajo biti vsi odpadki vsaj enkrat na dan pometeni in odstranjeni, da ogenj ne dobi tako kmalu moči. Tudi kemična sredstva in brizgalnice za gašenje mu niso bile znane. Iz vsega kar je izpovedal se jasno vidi da nikdar niti mislil ni na varnost delavcev, ter da je bilo edino kar ga je zanimalo... dolar.

Po noči.

Oče: „Vi mladi možak se nekaj časa stojite zunaj z mojo hčerko, potem lahko kar pri nas jeste zajuterk.“

MESTNE NOVICE

Baker postava.

Mestni svet je že dovolil veliko licenec vzlie temu da se je v Madisoni drugače sklenilo. V prvi vrsti gleda mesto na to, da se dovoli obrt tistim salonerjem, kateri imajo svoja poslopja, in ki bi skoz to postavlo izgubili mnogo premoženja. Stvar bi bila sedaj že toliko v redu, ko bi zadnji trenutek ne prišel zloglasni in kot večni prepirač znani Tom Neacy. Ta mož ima že od nekdaj namrec to bolezen, da vloži proti vsem mogočim sklepom mestnega sveta pritožbo; tako je on zakrivil da mesto ni smelo odpreti lastno elektrarno potem ko je bila že sezidana. Poslopje je staro gotovo, a stroji so morali zaradi tega bojevitega gospoda počivati. Posebno proti poprejšni mestni upravi je imel vedno kako pritožbo in pri tej pa je sedaj našel priložnost. On je izjavil da ne misli proti me sto vložiti tožbe, temveč hoče proti salonerjem samim nastopiti, ter vsakaga iz njegove obrti pregnati kateri ima protipostavno licenco. „Jaz jih bodem vse vsakega posamezno spravil pred policijo, ter ne bodem miroval dokler ne bodo vsi zopet izgubili licenec“ tako je grozil proti časniškim poročevalcem.

Neacy poseduje veliko tovarno na južnem delu mesta ki je znana pod imenom Filer and Stowel Co.

V boju za dekleta.

V torek večer se je pripetila na šesti cesti velika nesreča pri kateri je slovaški delavec Stefan Gagaz izgubil življenje. Ponesrečeni je bil udovec trideset let star in je živel s svojima dvema otrokoma na šesti cesti st. 330. Kako se je nesreča zgodila se ne ve natančno. Nekateri priče so izjavile da je šel Gagaz proti Prairie st. v spremstvu svojega prijatelja in pa ene ženske. Med potom se je vnel prepir med možkima radi ženske, kojemu je sledil pretep med katerim je stopil Gagaz v razburjenju ravno pred lektrično karo Northern Zelenice. Vse se je tako naglo zgodilo, da ni bilo več mogoče ustaviti voza tako da so šla kolesa čez truplo.

Člani delničarji gospodarske družbe „Ilirija“.

Ker se bliža poslopje družbe k izgotovitvi je sklenil odbor da skliče na 10. avgusta shod vseh delničarjev na katerem se imajo rešiti velevažna uprašanja. Za to že sedaj opominja vse delničarje da skrbje za to, da bodo ta dan vsi prosti, tako da bode vsakemu mogoče obiskati to važno posvetovanje. Ako kedo ne bode na vož se ne bode mogel potem izgovarjati da se je brez njega nekaj ukrenilo. Ta dan je nedelja, in če se skrbi za to da ne bode takrat nobene druge prireditve je lahko mogoče da bodo vsi člani polnoštevilno zbrani. Torej vsaki naj se zaponni ta dan. Tadi oni ki žele pristopiti ter pomagati da bode družba tem obširneje pričela s svojim delovanjem, naj pridejo ta dan ter naznanijo svoj pristop. Za gospodarsko družbo „Ilirija“.

Odbor.

Strelna vžgala poslopje.

Med Viharjem v sredo večer je vdarila strela v hlev ki stoji poleg mestne norišnice ter ga vžgala. Če ravno je bila domača požarna bramba takoj na mestu iz so pazniki že poprej skušali zatreti ogenj, je vendar poslopje popolnoma zgorelo in z njim tudi dve kralvi in eden konj. Med bolniki v norišnici je nastala strašna panika, tako da so jih le s težavo umirili. Njih divje upitje se je slišalo daleč na okoli.

DELNICA T. D. „BODOČNOST“ POZOR.

V Torej 5. avgusta se vrši v spodnjih Bergantovih prostorih na 257—1. ave. važna seja, pri kateri mora biti vsak navzoč. Predložiti se bodo računi in druge stvari. Naj ne zamudi nobeden. Odbor.

BODOČNOST

Ist za izobrazbo in napredek slovenskih delavcev v Wisconsinu in po drugih državah Unije.

IZHAJA VSAK PETEK.

Naročnina:

Za Ameriko: Za celo leto...\$1.50
Za pol leta...\$0.75
Za četrt leta...\$0.40
Za Evropo: Za celo leto...\$2.00
Za pol leta...\$1.00
Za četrt leta...\$0.50

Vsa pisma in druge pošiljke naj se naslovijo na:

BODOČNOST

322 Reed St., Milwaukee, Wis.

Frank Novak, urednik.

BODOČNOST

(THE FUTURE)

Slovenian Weekly for Education and Progress.

Appears every Friday.

Owners & Publishers:

THE BODOČNOST PUB. CO.

322 Reed St.

Milwaukee, Wis.

Subscription yearly \$1.50.

Advertising rates on agreement.

61

Kje je naša domovina?

Naša domovina je vesoljni svet. Starim bajkam, v katerih so nam pripovedovali, da imamo našo lepo domovino, že zdavnaj več ne verjamejo. Menda pač ni nihče tako neumen, da bi si kaj drugega domišljal, ako ne poseduje niti zemlje. Imebi bi delavci lahko svojo domovino, ako bi bili vzgojeni v drugem duhu, ako bi nam bili naši povedali, da kadar odraščamo, da nas bodo izkoriščevali drugi, kateri na naš račun lenarijo, od zibel do groba.

Že v nežni mladosti se nam v šolah ubijali v glavo patriotizem. Pripovedovali so nam od junaških, činov turjaških, celjskih in ortenburških grofov, kakor tudi od nedosežnih činov babenburških in pa burbonskih princev. Kaj pomeni beseda patriotizem? Patriotizem pomeni simbol, za katerim se skrivajo kapitalisti vsega sveta in s katerim se najlažje vleče današnja meščanska družba.

Ob slovesnih prilikah govorniki v navdušenih besedah pripovedujejo ljudstva, da je naša krasna domovina najbogatejša dežela na svetu. Da imamo dobro izurjeno armado in vojno mornarico, da smo dobro založeni z brzostrelnimi topovi, mauserjevimi in strojnimi puškami. Ljudstvo, — to dobro ljudstvo, od katerega marsikateri nima niti vinarja v žepu ter mu kruli po želodec, pa govoriku ploska in mu navdušeno kliče slava.

Delavci nimamo domovine, domovino so nam ukradli kapitalisti. Menda ni nihče tako naiven, da bi smatral za svojo domovino deželo, v kateri ne poseduje absolutno nič drugega, kakor svojo delovno moč, katero pa mora, ako hoče živeti, prodati za beraško ceno vladajim mogotcem. Današnji sistem je krivice in reparški. Delavci z delom svojih rok rede vse lenuhe. Sami pa hodje na pol sagi, bosi in raztrgani, stannujo v najrevnejšem delu mesta v kakšni na pol podrti bajti ali pa prezebavajo v železniških tovarnih vozovih. Bogato okinčane in napudrane dame, katere sploh niso za drugega na svetu, kakor da letajo od zabave do zabave, prirajajo pojedine in pogrebe psom in mačkam, pa se na račun delavcev oblačijo v škrlat, svilo in baržun, ter pomagajo zapravljati bogastvo, katero so s trudom in potnimi obrazi znosili skupaj sužnji gospodov kapitalistov. Delavci, ako ste zadovoljni z razmerami, v katerih živite, ako ste zadovoljni, da se bode godilo tudi vašim otrokom tako, kakor se godi vam, ako verjamete, da bode

za vse krivice dobili plačilo še le gori nad zvezdami — ako vse to verjamete, potem nikar ne tarnajte, ker tarnanje čisto nič ne pomaga, temveč udajte se v svojo usodo. Ali pa ste prišli do spoznanja, da domovine sploh nimate nikjer, da jo je treba še le priboriti, če je to vladajočim razredom všeč ali ne. Delavci nečijo svojim gospodarjem nobene krivice, zahtevajo samo to nazaj, kar jim je s silo vzeto.

Dosti dolgo časa smo delali za druge. Naši gospodarji, kateri niso v vsem svojem življenju producirali niti vinarja vrednosti, pač pa zapravljajo po letoših in igra liših, imajo danes še vseeno napolnjene blagajne. Delavci imajo za ves svoj trud in trpljenje prazne žepe, kopo nedolžnih otrok, kateri morajo stanovati v nezdruženih in zadahlih stanovanjih. To ni življenje, to je počasno umiranje.

Pot, po kateri gre delavstvo do svojega cilja, je trnjeva pot, po kateri je nasut osat, trnje in solze. Samo strokovno in politično organizirano delavstvo zamore zdrobiti verige suženjstva. Ako smo torej proti sistemu, kateri danes vlada po vsem svetu, potem vemo, kaj nam je storiti. S pisanimi zastavami ne najdemo domovine, če je iščemo do smrti. Le z vztrajno agitacijo in izobrazbo najdemo kar iščemo. Zavedno delavstvo je za svedbodo, enakost in bratstvo, za to je, da bi vsi ljudje brez razlike poklica, vere in narodnosti imeli domovino, katera naj bi bila vsem svojim otrokom pravična mati. In brezbrži ni in nezavedni delavci kličejo pa triotizmu in domovini, katero imajo v žepu kapitalisti, „živio“. Jarem tlačanstva se lahko samo neukemu ljudstvu priveže na vrat.

Na govorite o človečanstvu.

Mi živimo v družabnem redu kateri sestoji iz laži. Skoro eno leto že razsaja balkanska vojna, katera je naredila stotisočim prepoved ubijanja za zapoved in je povzročila toliko gorja bede in obupa, da ne more človeški razum zapopasti, ali opisati. To je bil povratek nazaj med živalstvo ki se v boju za obstanek po raznih plemenih med sebojno mori, a nikdar ne uničuje lastnega plemena kakor... človek.

To žalostno ki ni nič drugega ponavljanje stare navade, ni svet gledal z veliko globljejsimi občutki kakor gledajo Spanci bilborbe. Vsako človeško čutenje je zginito za kapitalističnimi narodno in razredno političnimi interesi. Še razredno zavedni delavci ki imamo vendar največjo pravico v imenu človeštva govoriti, nismo nasli časa dovolj, da bi si predstavljali bolečine vojakov ki so izgubljeni, zapuščeni ležali na bojnem polju, in neizmerni obup udov in sirot, strah ljubečih mater, divji beg kmetov za katerimi je gorela njih vas. In vendar se nam ni potreba sramovati malenkosti naših čutov; ker vzle navidezni brezbriznosti, napram sodi posameznih, je živela v nas velika upajoča ljubezn in se obračala čez to morje krvi solz, in trpljenja, v ono državo bodočnosti za katero se borimo, kjer ne bode barbarstva, kjer bode vladala ena velika medsebojna ljubezen.

Za to mora vsekemu mislečemu i čutečemu človeku se gnusiti, ko čita v narodnjaških in kapitalističnih časopisih, da bode kmalu „človeški čut“ zmagal nad strahot vojske, ker se „nežno euteč“ vladarji zavzemajo za mir. Tisti ki v svoji lastni državi pomočjo zadnje kose kruha v žrelo militarizma. Resnica je, da so medseboj bojujoči narodi uničeni, da so njih moči izčrpane, in da to onemogoča nadaljno medsebojno moritev. In to resnico hočejo sedaj obrniti tako, da bi neumno ljudstvo mislilo, da so oni povsje ševali mir, med tem ko so v resnici s svojimi agenti ševali narode eden nad drugega, kar so videli v njih uničenju naraščanje svoje lastne moči; koristi za svoje narodno po politične in kapitalistične interese. Sedaj ko je položaj ponovno tako daleč dozorel da je postal nevaren za cel svet ker žuga povzročiti svetovno vojno, in ker vidijo da v lastnih deželah raste nezadovoljnost in da se moč zavednega delarstva veča od dne do dne, ter proti razrušitvi vso to gnilo stavbo laži in goljufij.

je, sedaj so vstali ter skusajo z raznimi lepimi frazami ki so jih zajeli iz evangelija ali katekizma, celo lopovsko početje olepšati ter ljudstvu predložiti, tako da bode mislilo da so bili vneti za mir, za blagor njegov. In sedaj naj jih to neumno ljudstvo občuduje in slavi. Ker jim lastni interesi ne pripuščajo ali ker so svoj cilj dosegli nečijo več pustiti moriti, nočejo več človeških trupej parati. „ti svetniki“... Kako lupo od njih. Sedaj nečijo več krvi prelivati ker so siti krvi. Nočejo ti „blagi nečinočutni“ nič več da se narod poprej zaveznički med seboj morijo. Pa zakaj uprašamo. Ali nečijo več za naprej učiti kako je junaško svojega sočloveka ubiti, za tega ali onega „vladarja“ umreti? Ali jih hočejo učiti da je zločin človeka ubiti; zločin katekrega ne more nobeden skof nobeden papež odvezati? Ne, oni nočejo tega. Siti so krvi. Dosegli svoje namene. In sedaj se bode bestija vlagla, ter zbiral novih moči, ter prežala na nove žrtve. Sedaj hoče zopet poznati človeški čut, človečanstvo. Toda mi razredno zavedni delavci ne verjamemo temu satanskemu miru ki tiči v njej in ne bomo mirovali dokler ne vstane solnce svobode in ljubezni izza krvavih bojišč, in ne prinese smrti krivoločni zveri, ki učiiva pod zlatim bleskom obdana od svetega sijaja, ki je vedno pripravljen da pokrije vse kar je med človeštvom najbolj umazanega.

Fravica v Avtriji.

Neki kurjač na bojni ladiji je dobil pred operacijo za piti vinskega žganja in je potem besnel... 3 leta ječe.

Častnik ki je vojakke mučil... Šest tednov sobnega zapora v Urednik je pisal proti gostilničarju ki otroke pri delu mučil... 3 tedne ječe.

Grof je našuntal ljudi da so pri judu vse zdrobili... 600 kron kazni.

Važno za delavce.

V Madisonu je bil sprejet postavljeni predlog da se iz postave za delavsko varstvo izpusti, določba, po kateri je poprej lahko delodajalec delavca obdožil da je nesrečo sam zakrivil, kar je bilo krivo da je toliko delavcev ostalo brez odškodnine, ali pa je ista bila le malenkostna, ki ni bila v nikakvi razmeri z delavčevim stanjem ako je bil isti oropan svojih udov. Na drugi strani pa ta postava zopet zapoveduje da se lahko delavca, kakor tudi delodajalec kaznuje, ako eden izmed teh dveh zamudi storiti vse kar delavca zamore obvarovati pred nezgodno. Seveda da je ta postava krivična kakor se že vzame. Zakaj lahko je pač predpisovati delavcu da se mora varovati lahko je pridriti na stroj okvirje in razne druge stvari, ki ga imajo braniti, a kaj pomaga to, dokler pa obstoji po tovarnah sistem, ki prisili delavca da ne more gledati na varnost, kor mora vse svoje moči napenjati da izvrši svojo delo. Sicer ni povsod tako, toda v polovici podjetij pa gotovo obstoji tak sistem. Pod to postavo je še ena določba, za katero je pač dobro da da jo vsak delavec spozna in sicer; dokler se nahaja delavec ko gre iz dela domu, na posestvu družbe oziroma delodajalca, je ta odgovoren za nesreče ki se delavcu pripete. Toraj ravno tako če on dela. Ko pa stopi iz njegovega posestva, pa ni več odgovoren. Končno še pride določba, da so od 1. septembra naprej vsi delodajalci podvrženi tej postavi, ki imajo več kakor štiri delavce. Nadalje, da mora biti družba oziroma delodajalec odgovoren za one ljudi kateri delajo pri kontraktarju ki ga je on najel. To pa zato, ker se je dosedaj vedno dogajalo da se je delavec pri kontraktarju ponosrečil in ni mogel dobiti odškodnine za to, ker ta nič ni imel. Delodajalec pa se lahko naprej za ta slučaj pripravi ko najme kontraktarja. To so toraj glavne stvari v tej postavi in kar je potrebno da si vsak delavec zapomni, da ni v slučaju nesreče dan na milost in nemilost raznim pijavkam.

Iz polja tehnike in gospodarstva. Gozdovi naše zemlje.

Večkrat se čita v znanstvenih listih ali knjigah, da bode zemlja v nekaj stoletjih oropana svojih gozdov. In je sedaj se bavi mnogo raziskovalcev s tem vprašanjem. Posebno v Združenih drža-

vah Amerike se mnogo pše o tem, ker nikjer na svetu se gozdovi tako brezobzirno ne uničujejo kakor ravno tukaj, kjer je vse v uničujoči roki lesnega trasta. Za to je gotovo zanimivo vedeti kako obširni so gozdovi na naši zemlji v tem času. Iz raznih državnih uradov izdani podatki kažejo, da imamo na celim svetu sedaj še 1.500 milijonov hektarjev gozdov, kateri se razprostirajo po raznih delih sveta sledeče: Kanada ima največ gozdov izmed vseh držav na svetu; namreč 320 milijonov. Evropa ima vsega skupaj 300 milijonov, od katerih se nahaja samo v Rusiji 210 milijonov. Švedska in Norveška imata skupno 20 milijonov. Avstrijsko-Ogerska 16, Nemčija 14, Francoska 10. Najmanj gozdov pa ima Španija. Gozdovi Indije pokrivajo 50 milijonov hektarjev, Japonska država pa ima vzle svoje majhne površine 23 milijonov in je tako se razmeroma jako gozdnata. Po velikosti zemlje računano pokrivajo gozdovi eden četrti del zemeljske površine.

Brezzični brzojav med Azijo in Ameriko.

Iz Nome Alaska se poroča da je sedaj napravljena brezzična telegrafična zveza med tema dvema deloma sveta. Od 20. julija naprej stoji oddelek zvezine armade v Alaski v občevarstvu z rusko postajo Anadyr v Sibiriji ki je oddaljena 500 mil od Nome. Ruski governer baron Kleit je častital iz svojega bivališča Kameatka v Sibiriji Zjedinjenim državam ob tej priliki. Ruska vlada poseduje sedaj med Anadyr in Wladivostok štiri take postaje.

Elektrika v službi ribarstva.

Francoskemu učenjaku Rose se je posrečilo po dolgoletnih studijah, da iznašel način kako se lahko tudi v ribarstvu uporabi elektrika. Znano je da ima luč, toplota, in elektrika na nekatere vrste živali velik upliv. Živali bodo s tem privabljeni in postanejo zelo nemirne. Omenjeni učenjak je napravil poskuse z raznimi vrstami živali. Največji uspeh je imel pri takozvanih be-kr ribah, na katere je elektrika čudno uplivala. Ko je spustil v vodo močan električen tok, tedaj so te ribe z vso močjo plavale proti tisti točki od koder je prišel tok. S tem je spoznal da bi se dale vse te ribe z lahkoto vjeti, ako bi nastavljal na tistem mestu ostru bodala na katera bi se napičile v naglem plavanju po vodi.

Ropanje udov v Koreji.

V Koreji obstoji stara navada, da se ne sme udova več moštiti. Po njih mnenju je umrli mož izkazal ženi s tem da jo je vzel tako čast, da mora imeti s tem za celo življenje dovolj. Ako se katera temu zoperstavi je grešila proti vsem postavam javnega reda in morale. Udove pa, posebno če so mlade in bogate, se ne strinjajo ničgokrat z to postavo ali navado, ter so popolnoma drugega mnenja. Da pa si svojo čast in ugled ohranijo in tudi moža dobe, se poslužajo zvijače; pustijo se namreč odpeljati ali hropati. Udova ki si želi moža se pomeni s svojemu častilecu; če ga ima seveda, da pride ob določeni uri s svojimi prijatelji ter jo z navidezno silo odvede. Potem sme postati brez skrbi njegova žena. Mnogokrat pa se zgodi, da se ena lepa bogata udova brani postati žena tega ali onega častilca; tedaj pa se rop v resnici s silo izvrši. On si dobi svoje prijatelje s katerimi se poda na njen dom ko jo srečno ugrabilo in privedejo v varnost, tedaj mora ona po postavi postati njegova žena. Pri takih ropih se mnogokrat izvrše krvavi boji, kateri pa nikdo ne naznani oblastim. Večkrat pa tudi same udove iščejo same svojega roparja, ako si preveč žele sladkega zakonskega jarma.

Moder deček.

Gospa Žitnik daja svojemu sinčku Tončeku poduk o lepem obnašanju.

Pri tem ga vpraša: „Tonček, kaj bi ti storil ko bi stopil nekod na desno nogo?“

„Jaz bi se opravičil, mama.“

„Dobro, moj sinček. In če biti dotični dal za tvojo ljubeznost nikel, kaj bi potem storil?“

„Stopil bi mu še na levo“, odgovori Tonček.

M. JOVANOVIČ, 846th Str. Milwaukee, Wis. PRODAJA ŠIFKARTE.

Izdajatelj: Obveznice Pošilja denar po pošti in brzojavno. Prepovedi, potrjene po notarju — Pooblastila — Prepovedi, potrjene po notarju in ces. in kr. konzulatu.

EDINA HRVASKO — SLOVENSKO — SRBSKA AGENCIJA.

Nekaj za vsacega.

Vsakovrstna zlatnina: prstani, ure vseh vrst, verižice, zapestnice, zaponke itd. Velika zaloga poročnih in drugih daril. Ako ne veste kaj bi kupili vprašajte za svet.

Ker sem se odločil opustiti trgovino na Reed St, prodajam vse po znižanih cenah.

ANTON GRANDLICH,

374 Reed St.—Dve trgovini—5123 National Ave.

REINHOLD KROLL

Veletrgovina z vsakovrstnimi

VINI IN LIKERJI

Distiler dveh znanih viski-jev

Green Bell ter Deer Creek

410 Greenfield Ave.

Telephone South 3280-J

Varnost je prva.

Ako izročite svoj denar naši banki ste lahko prepričani, da je varen. Poleg tega ga tudi lahko dobite, kadar ga rabite. Glavni namen te banke je varnost.

3% plačujemo na hranilne vloge.

Vloge Združenih Držav

za poštno hranilnični fond

West Allis State Bank

53rd Ave. and National, West Allis

POSEBNO Naznanilo Slovencem

Kadar kupujete pohištvo, ne zadostuje za Vas, da veste, kje ga prodajajo, temveč morate tudi vedeti, kje dobite pohištvo, ki bo vredno Vašega denarja. Isto ima vzdržati vse Vaše življenje Ker mi živimo v Vaši sredini, si štejemo v svojo dolžnost, da Vas postrežemo, kakor Vas sploh more kdo posrečiti in sicer s pravim blagom, ki bo Vaš ponos in kras Vašega doma. Kar pa je glavno so naše zmerno nizke cene.

Naše podjetje je novo in se zato Vam ni bati starega in obračelnega blaga.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

Prava trgovina za Slovence.

R. FLECK CO.

653—655 Clinton Street.

Slovenska javna notarja in advokata

Vlach & Groelle

23 METROPOLITAN BLOCK

Milwaukee, Wis.

zastopata na sodišču v vseh slučajih. Zlasti veliko pozornosti posvečata v slučajih telesne poškodbe in nasilne smrti v času dela. Vsak odvetniški svet zastoni. Pri- dajte v najin urad, ali pa nama pišite v svojem materinem jeziku.

JOHN PAULIĆ

Priporoča rojakom svojega imena in prenošča. Postrežba dobra in poceni.

910 6th Str.

Racine, Wis.

John Ermenc

JAVNI NOTAR. Opravlja vsa v ta posel spadajoča opravila točno in zanesljivo. 283 GROVE ST.

Jugo-slovansko Podporno Združenje "Sloga"

Milwaukee, Wisconsin

Glavni odbor:

Predsednik: Martin Ropp, 450 South Pierce st., Milwaukee, Wis.;
Podpredsednik: Frank Zakrajšek, 1211 N.—8. st., Sheboygan, Wis.;
I. tajnik: Frank Matitz, 311—Madison st., Milwaukee, Wis.;
II. tajnik (zapis.): John Kraine, 317 Florida st. Milwaukee, Wis.;
Blagajnik: Frank Banko, 5048 National ave., West Allis, Wis.;

Nadzorni odbor:

John Emene, (predsednik), 288 .Grove st., Milwaukee, Wis.;
 Math Stiglitz, 415 Florida st., Milwaukee, Wis.
 Anton Tomineš, 283 Reed st., Milwaukee, Wis.
 Martin Jelenc, 289 Mineral st., Milwaukee, Wis.
 Frank Cirej, 458 National ave., Milwaukee, Wis.
 John Oevirk, 274 Grove st., Milwaukee, Wis.
 John Herga 5035 Sherman st., W.Allis, Wis.

Porotni odbor:

Math Simene, (predsednik), 444 Park st., Milwaukee, Wis.
 Josip Janežič, 423—53 ave., West Allis, Wis.
 Frank Robida, 283 Reed st., Milwaukee, Wis.

Vrhovni zdravnik:

Dr. P. Langland, Stumpf & Langhoff Bldg., Grove st. & National ave.
Seje so vsaki četrti torek v mesecu.

URADNO GLASILO:

„Bodočnost“, 322 Reed st., Room 6, Milwaukee Wis.

Zapisnik redne seje glavnega odbora J. P. Z. „Sloga“ dne 22. julija 1913.

Predsednik M. Rop otvori sejo ob osmi uri večer. Od odbornikov so navzoči: M. Rop, Fr. Matić, J. Kraine, Fr. Banko, A. Tomineš, M. Stiglitz, r. Ciraj in Herga. Zapisnik zadnje seje sprejet, kakor čitani. Na tej seji so bili sprejeti novi člani: Od st. 1. Math, Stuler, Geo. Poiskruh, Blaž Mlakar, Frank Čepelak, Mike Goričar, Blaž Goričar, Anton Prine, Andr. Candek, Fr. Jeraj, in John Možir. Od st. 2. Konstant Milnar, Anton Novšek, Fr. Lekovšek, Raf. Kerznar. Od st. 3 Thom. Novačič in Mart. Od st. 6. Karolina Mare Poročilo glavnega odbora se vzame na znanje, kakor tudi nadzornega odbora. J. Ermencodklan svojo mesto v nadzornem Sprejme se predlog da imenuje glavni nadzorni odbor nadzornika na to izpraznjeno mesto, ako potrdijo društva ta ukrep. Imenovan J. Turk od st. 3.

Predsednik zaključil ob 10:30.
 John Kraine zapisnikar.

Umorjem dete.

V skladišču premoga na koncu Greenfield ave. sta našla v torek dva delavca ko sta imela opoldanski počitek v papir zavit plehnat zaboj ki je ležal na kupu smeti. Ko sta odprla sta zagledala v posodo sprešano novo rojeno dete ženskega spola. Nečloveška mati je dete še živo sprešala v zaboj kakor je dognala preiskava. Mrtvo dete so prepeljali v mestno mrtvašnico in v sredo so ga pokopali na rbožnem pokopališču. O materi ni še do sedaj sledu. V treh mesecih je to za četrti slučaj da so našli umorjene novorojenčke.

Žrtve vročine.

Zadnje dni je razsajala po nekaterih krajih neznosna vročina vsled katere je pomrlo trideset oseb med tem ko jih je še večje število več ali manj nevarno zbolelo. Najhujša je bila v južnih delih države Illinois kjer je prišel toplomer na 106 stopinj. Iz vseh večjih mest kakor Cleveland in Detroit prihajajo poročila o smrtih slučajih vsled vročine. Vihar ki je divjal v sredo večer po nekaterih krajih je prinesel vsaj deloma nekoliko olajšave.

Železnica v Atlantskem oceanu.

Da se moderna tehnika v sedanjih časih ne boji več težkih zaprek, kadar se gre za to da se razne težkoče v vedno rastočemu prometu odstranijo, nam priča železnica v Atlantskem oceanu, pri kateri so ameriški inženirji pokazali svojo veliko znanje, kakor tudi pogum. Ta železnica pelja od postajam iami ki stoji na vzhodnem obrežju Floride, do otoka Key West. Železnica pelja po 120 milj dolgem mostu ki stoji sezidan na male pečine in otoke v morjem ost steje v celoti 180 obovkov, kateri se dvigajo 9 metrov nad morsko gladino. Od otoka pa se napeljuje vlakci z velikimi za se narejenimi parniki na 9 milj oddaljeno Habano.

RAZNO.

OSVOJEVALCI SVETA V CUNJAH.

V zadnjih decemberskih dnevih leta 1812. so pribežali begunci „velike armade“ Napoleonove. preganjani od ruskih kazakov, v pruski obmenja sela. Z začudenjem in grozo so gledali pruski kmetje Napoleonove vojske, ki so bili bolj podobni strašilom nego ljudem. Udje so jim ozlebi od hude ruske zime, obrazi, so bili očrneli, divje brade so jim rasle po licih, iz oči jim je gledal glad. Trkali na vrata pruskih koč, prosili v vseh evropskih jezikih kruha in usmiljenja. Pod sveto so bili osvojili s svojimi bajonet, v vseh glavnih mestih Evrope so bili, njihovi bobni so ropotali od palmovih gajev Palestine do kupol sive Moskve. Sedaj pa so stali tukaj — omahujoči okostnjaki — razčepani in gladni, zadnji ostanki armade mrtvih mož, ki so v nedoglednih vrstah pokrivali zasnežena pota po ruskem ozemlju. Skoraj pol milijona vojakov je šla Napoleonova armada, ko je šel z vihrajočimi zastavami in odlošnih korakov, da strmoglavi Rusijo; bornih deset tisoč se je vračalo in gavrani so jih spremljali s hripavim vpitjem. Brez orožja, brez prtljage, brez obleke — poraženi osvojevalci sveta v cunjah.

Seržan Bourgogne je napisal takoj po strahotnem porazu Napoleonove armade na Ruskem svoje spomine. S preprostimi besedami opisuje Bourgogne pohod francoske armade, kakor ga je bil doživel. V naslednjem podajamo kratko sliko iz njegovega opisa, ki predločuje vojno in njene posledice:

Ko smo se odpravljali, še ni bilo popolnoma svetlo. Vse polno mrtvih in umirajočih tovarišev smo popustili na taborišču in mno žica je naraščala čimdalje bolj, ko smo bili že nekaj časa marširali. Vedno iznova smo morali korakati čez trupla onih, ki so se zgubili od čet, korakajočih pred nami. Grozno je bilo. Mraza je bilo 22 stopinj, megla tako gosta, da nisem videl roke pred očmi. Ustnice so primrzle druga na drugo, v nosu je zledenelo in možgani so otrpili. Pozneje je nastopil tudi snežni metej, snežinke so bile tako velike, kakršnih še ni nihče od nas videl Vse ozračje je bilo kakor iz ledu. Proti poldnevju smo počivali v gozdu. Dobro pol ure smo ostali tukaj, a v tem kratkem času je umrlo več tovarišev na onem mestu, kamor smo bili sedli. Mnogo drugih se je pa zgubilo že spotoma, ker so bili oslabele. Skratka, naše vrste so se pričele redčiti, čeprav smo bili šele ob začetku vse bede, ki nam je bila usojena. Kadar smo delj časa počivali, smo ujele neopaženo nekaj konj, z nožem smo jim prerežali žile, vlovili kri v naše kotle, jo hitro skuhalo in povžili. Dostikrat se je pripetilo, da smo kotle ravno pristavili k ognju, a smo že morali odinuti, ker so nam bili kazaki za petami. A večkrat sem pa tudi opazil, da so ostali ljudje čisto mirno ob kotlih, čeprav so frčale že kazake

krogle med nje. Če so se pa morali le umakniti, tedaj so nesli kotel s seboj in med potjo so zajemali z roko kri, ne glede na to, da so se grozno oškropili s krvjo po obrazu in obleki.

Včasih je nanesel tudi slučaj, da so pridrveli kazaki prav v tre notku, ko so na i vojaki razkosavali konja. Tedaj so se hitro poskrili, in ko je nevarnost minila, so planili kakor lačni volkovi na konja. A redko so se rešili ti tovariši, če jih niso ujeli sovražniki, so zmznili.

Približno čez eno uro smo zopet počivali poleg večjega gozda. Pred nami je tukaj prenočevala artilerija. Izginila je; ljudje in konji so ležali pod snegom; ljudje okolo ognja, konji še vpreženi pred topove. Tuintam so štrlele iz snega piramide iz pušk, a nobeden od vojakov, ki jih je bil postavljaj, ni bil več živ. Mnogo pobitih konj je ležalo naokolo, vojaki so jim bili že odrezali meso, a še več je bilo konj, ki so bili, še živi, a so ostali popolnoma napremično, še zgenli se niso ko smo jih pobili.

Čez eno uro smo odrinili. Šli smo skozi gozd in prišli mimo več pošnih postaj, k so bile zgrajene iz lesa. Mnogo je pa bilo požganih — naše delo, ko smo šli proti Moskvi. Ob izhodu gozda smo zopet naleteli na pošano postajo. Upali smo, da dobimo prenočišče, a poslopje je bilo že prenapolnjeno. Legli smo k konjem, ki so bili privezani ob vhod. A spati nismo mogli, ker so vojaki venomer trga li deske od hiše, da bi zakurili z njimi ali pa si napravili streho. Proti enajsti uri nastane silen šum. Konji so rezgetali in se hoteli odtrgati. Gost dim se je valil proti nam, slama se je bila vnela. Vrata so skušali odpreti od notranje strani, a konji so tako divje tolkli okolo sebe da je bilo to nemogoče. Od zunaj pa tudi nismo mogli odpreti vrat, ker so jih bili vojaki od znotraj zaprli z velikimi bruni, da se ne bi preveč ljudi navalo v hišo. Dim je ostajal vedno močnejši, vpitje ljudi, ki so bili zaprti v hiši, ni bilo več človeško. Slednjič so skušali uiti plamenom skozi streho, a ko so jo raztrgali, je ognj dobil zrak in pamen so svignili že skozi streho. Ljudje, ki jim je gorela že obleka, so popadali zopet na tla. V dveh minutah je bila vsa hiša v ognju, ljudje so besneli, kričali, tulili — prav peklenški prizor je bil. Z velikim naporom smo odtrgali desko in rešili sedem vojakov. A vsi so bili zelo opečeni, ter bolj mrtvi nego živi. Nekaj se ih je še pozneje rešilo a ti so bili tako opečeni, da so nas nito prosili, naj jih ustrelimo, da bo konec njihovih muk.

Svit ognja je privabil vojske, ki so prenočevali po gozdu. A niso prišli, da bi reševali svoje tovariše, temveč greti so se ob ognju, na bajonete so nasajali konjsko meso in je pekli v ognju. Drugi so držali roke nad ognj, kakor da ne bi vedeli, da hrani ogenj na stotine njihovih tovarišev, morda še sorodnikov. Dejali so: „Kako krasen ogenj, vendar se bomo enkrat pošteno ogreli“. In od zadovoljstva so si meli roke.

Šaljivi milijarder.

Nekoga dne se je pustil pri baronu Alfonsu Rothschild na Dunaju, naznaniti knez Liechtenstein. Potem ko je pet minut čakal je puštil po slugu baronu povedati da nima več veselja v predsobi čakati. Baron je pogledal za trenutek od svojih papirjev na pisalni mizi na služabnika in mu rekel: „Ako noče zunaj čakati, naj čaka potem tukaj notri. Trenutek pozneje je že stal knez v delavnici sobi barona ki je imel ravno eden težak račun pred sabo. Ta je pozdravil z kratkim pogledom na kneza in hitro dale pisal.

„Jaz vas opozarjam da stojim tukaj“; ga odgovori strogo knez. „Vzamite si prosim stol“; odgovori mirno Rothschild, ter dela dalje.

„Jaz vas nadalje opozarjam da sem knez Liechtenstein: prične zopet knez že hudo razburjen. Potem si vzamite prosim dva stola“ reče Rothschild ter piše mirno dalje.

Koliko mravelj je v enem mravljišču?

Marsikdo se je že gotovo vprašal ko je gledal na veliko mravljišče, koliko teh živalic pač živi v njem. Tudi razni učenjaki so se že za to zanimali in neki švicarski profesor so je hotel o tem prepri-

čati, ter je preštel vse mravlje iz dva čevlja visokega mravljišča. Naj poprej je pomiril z žepnim soparom vse mravlje in potem prenesel čelo mravljišče na svoj dom, kjer je pustil potem vse prešteti. Tako se je pokazalo da je padlo kot žrtve človeške znanostnosti 22,580 mravelj in 13,500 jaje, pri tej preiskavi. Toda kmalu je videl profesor da je naredil slabo preiskavo na ta način, ker ni mogel sešteti onih mravelj, katere so ta čas delale in so se nahajale zunaj. Za to je iznašel drugi način. Položil je k dva čevlja visokemu mravljišču leseno lopato in naskrat je bila pokrita z mravljami. Takoj je vse pomedel z lopate v posodo z spiritom. To je dela več dni zaporedoma, vsaki dan po dve uri, tako dolgo da je bilo mravljišče popolnoma prazno. Na ta način je preiskal pet mravljišč, vse ene velikosti in tako je našel po raznih sledečo število „prebivalcev“: 20,000, 48,000, 53,000, 67,000, v enem pa celo 93,700. Ker se nahaja mnogokrat še večja mravljišča kakor so bila ta katere so preiskali, se lahko računa da živi povprečno v enem mravljišču okrog 100,000 mravelj.

Usmrtenje spanskega plemenitasa v 15. stoletju.

Češki plemenitaš Sašek vitez Mezhyhorski je imel priložnost na svojem potovanju skozi Spanjo videti kako so usmrtili nekega plemenitasa, ki je bil zaradi upora proti kralju Heinrichu na smrt obsojen. V Sašekovi žepni knjigi ki je še sedaj ohranjena, je ta strašni način usmrtenja sledeče opisan.

Obsojeni plemenitaš je bil v bogato z zlatom obšitem rudenem oblačilu pripeljan na veliki prostor, in tam eo ga privezali na steber. Njemu nasproti pa so se postavili strelec; možje iz vseh stanov, kateri so pričeli s puščicami streljati na obsojenca. Iz početka so streljali vedno le na dele telesa kjer puščice niso zamogle povzročiti smrti; toraj v roke in noge. Vsaki slab strel je moral biti plačan z dvajsetimi Reali; to je bilo ime takratnega denarja; med tem ko je vsak dober strel dobil tudi toliko. Pozneje so pričele streljati tudi na druge dele telesa; in še le potem ko je sodnik dal znamenje so odnehali in tedaj je nastopil najbolj si strelec kateri je z enim dobrim strelom skoz srce resil strašno trpečega moža. Ko je začuden Čeh se zagražal nad tem barbarstvom so mu povedali da je ta način usmrtenja povsod v navadi, ter da pomeni veliko čast za onega ki si pri tem zasluži za dober strel denar. Potem pa je prišel se drugi del tega groznega prizora ki ni bil nič manj žalostnem za pogledati. Okrog, na stebru visečega mrtveca so postavili mize in stole nakar so godci veselo zaigrali. Strelec pa so posedli okrog miz, da so zapili pridobljeni denar.

Poročneslike

Posebno delo po zelo nizkih cenah.

Velika slika 14x17 do 16x20 popolnoma zastoj vsakima poporočencema.

Rad bi Vam pokazal tudi naše nove zgibne slike ki so zelo privlačne.

\$2.00 in 3.00 za ducat

FOTOGRAF

L. HAGENDORFF

173 Reed St., vogal Oregon St.

POSTOJTE! POZOR!

Kadar ste lačni
 Kadar ste žejni
 Kadar ste brez strehe
 Pridite k meni in
 Bodete najbolje Postreženi!
 Prodajam tudi vozne listke
 Za vse prekmorske črte
 Po najnižjih cenah
 Tudi pošiljam denar
 V staro domovino najceneje
 Najhitreje in najtočneje!

LOUIS BEWETZ

198 1. Ave., Milwaukee, Wis. Tel. South 4680

NAJBOLJŠE OBLEKE

izdeluje po meri

J. KRAINIC

317 Florida St., MILWAUKEE, WIS

Ter popravlja čisti pegla in barva stare

Najboljše delo in najnižje cene

Farme. Willard. Farme.

Številni dosedanji naseljenci na Willardu so dokazali, da so farme v tem kraju najboljše, kar se jih prodaja Slovincem. Zakaj potem kupovati druge, kjer je zemlja slabša in kraj brez ugodnosti za naseljenca. Vse potrebno o Willardu izveste pri

Adria Colonization Co.

322 Reed St., Milwaukee, Wis.

IG. KUŠLJAN, upravnik.

Slovenska mesnica

BRATA FERKO

270—1st Ave.

priporočata

svojo dobro urejeno mesnico.

Sveže blago vseh vrst—Cene nizke—Dobra postrežba.

Drateno omrežje za vrata in okna, kakor

vsake vrste druge dratene izdelke

dobite vedno v največji zalogi pri

A. T. TRENTLAGE & SON

387-391 Grove St.

Telephone South 471

Ženska pošteznica

ARTHUR J. BRETT

Balzarimir in Pogrebni ravnatelj

281 Reed St.

Cene zmerne

Milwaukee, Wis.

Mi vsi vemo, da je naša sposobnost za zaslužek v naši otročji dobi zelo majhna. Toda ta zmožnost se veča z našo starostjo, ko postanemo bolj delavni. Svoj višek po doseže, ko dobimo popolno delavno sposobnost, to je v starostih trideset ali pedeset let.

Potem pa začnemo postajati telesno slabejši in naša proizvodna sila pojema, vsled česar smo prisiljeni zanašati se na svoje prihranke, ki smo jih deli na stran v času svojih najboljših let.

Te razmere so samo zgodovina tega, kar se dogaja nam vsem vsak dan, a to nam daje nauk, da moramo hraniti v svojem zgodnem življenju. Najboljša pot do tega je, ako si postavimo za svojo dolžnost, da začnemo nalagati svoje prihradke na banki, ki je pripoznano dobra in v kateri se tako skrbno varuje denar, kakor se ravno v

The Mitchell Street State Bank

(Prava Banka za prihranke)

Vogal Mitchell Street in Druga Avenue.

Polom na Češkem.

Dolgoletni neprestani boji med Čehi in Nemci so pripeljali celo gospodarstvo do propada. Deželne finance so povsem uničene in dežela si ne mora dalje na nobeden način pomagati. Sedaj bode država posegla v mes, ter imenovala za kraljevino Češko posebno komisijo katera bode za nedolgo čas peljala vso gospodarstvo. S tem je za ta čas deželna vlada toraj v rokah državne komisije. Kakor je znano se nahaja veliko število Nemcev v gotovih delih Češke odkoder pošiljajo svoje poslane v deželno vlado. Ker pa imajo Čhi večino in so zelo narodni, se upirajo na vso moč, nemškemu prodiranju v njih deželo. Tako se vrže po nekaterih krajih neprestani hudi narodnostni boji, ki so sedaj pripeljali deželo do propada. Še ena med organiziranim delavstvom na vso moč

deluje proti temu, ker ti vidijo da je ta boj samo v korist vladajočim ker ne pusti da bi delavci spoznali da je za nje samo tedaj rešitev mogoča, ako trdno skupaj korakajo no mene se za narodnost. Toda njih moč je še prešlaba in divji boji se nadaljujejo ter prizadevajo narodu smrtne udarce. Ako bi vodilni krogi narodnjakov imeli resno voljo napraviti v deželi mir ter jo zopet povzdigniti do prejšnjega blagostanja, tedaj bi lahko vpeljali v deželi red, pri katerem ni ne bil nobeden narod prikrajšan pri svojih pravicah. A tako pa ne puste eden drugemu živeti in neumno ljudstvo se bori med sabo, ter tako tira deželo v nesrečo. Dobiček od tega pa imajo vladajoči, ter razni hlmavski politikarji, ki neslozno med ljudstvom uporabijo v to da lahko v kalnem ribarjio.

NA IZPREHODU.

M. Gregoričeva.

S trdnim kremenom so zasuta tla med opojno dehtičnimi akacijami in zobčastolistimi platanami, elegantne kočije drče mimo predmestja, tako tiho to vozijo mrtveca kakor da kolobarijo njihova prožna kolesa po stoletnem protju in strohnelem iverju. Kako vabljive so tiste klopice med grmičjem, toda mestna gospoda poseda tam le včasih. Človeštvo v obče obožava hrup in jasnost, sijaj in razkošje... Tamkaj pa vlada le otožnost in mir, saj se v neposredni bližini dviga norišnica. Visoko in obširno je poslopje in trdno so pregrajena obsnežna okna, da začuti človek že v melanholičnem drevoredu, koliko bridkosti in gorja se skriva za onimi stenami. Žalobni zvoki se razlegajo izza močnega omrežja tjadol do prostrane morske gladine. Li, ko da razsiplejo ti odmevi kužljivo nalezljivost po ovzdušju, jim begajo neki šetaleci med dolginske ulice, da jim nališpana pročelja mojster skih palač zadavijo tužni odjek.

Neki sicer postojé za trenotek, a korakajo naposled brezbržno dalje, da čimprej pozabljajo na človeški krik in vik, smeh in jok. Le oni, ki se med svetom neprestano bore napram ostrim pušicam prevare in ki nekako pričakujejo in resignirano sprejemajo posvetno tugo, zlo in nezgodo, posede... slušajoči bolesterne disakorde onesvečenih duš ali odrevenelih src za kvadratastim železjem...

Izprehajala sem se nekoč s koleginjo po tistem senčnem drevoredu. Dasi je bil v okrožju blazine, se nama je vendarle zelo omilil sedež pod franžasto žalostinko.

V takratnem juljskem somraku pa je bila nizka klopica zasedena. — Črna prikazen je ticala na njej.

— Glej! vzkliknem.

— Kaj zato? Hi, hi! Kaj si ne upaš v moško družbo? mi odvrne tovarišica.

— Nas li more preplašiti, kar si prizadevamo mrziti? Vendar preudarj! Ako je resen človek naju brzbone premotri začudeno, da si izbereva prostor ravno ob njem, ko so vendar še druge klopi proste.

— Eh, ne brigaj se za predsodek moških in obnašaj se po svoji vesti. Saj sva pač izkusili, kakšni nemerodajni psihologi so. Brez prepričanja izreka jo obsodbo čez to, ki ne more zatajevati svoje temperamentnosti in z vso naivnostjo smatrajo brezmadežnim kerubinom ono, ki se ume pretvarjati.

— Res je, skoro vsi so taki! povzamem jaz.

— Kaj, skoro! Vsi, reci, vsi, brez izjeme!

— Ne! Vsaj enega poznam v tem mestu, ki se loči od ostalih neznanikov z vso fineso po svojih dušnih vrlinah in nebrojnih prepostih. V očeh mu seva milota; njegov glas je nežna harfina struna; njegovo postopanje do ženske naravnost bratovsko.

— Blagor tebi, ki si v gosti guječi velikomestja zapazila vsaj na enem razliko. Jaz niti tega ne! Sicer si ti bržkone zaljubljena vanj in zato ta slavospev!

— O, nikar! Toda moja čustva bi bila res ljubezna, ako bi mi ob srečanju srce zavalovilo. Ampak ne! Ko ga zagledam že iz dalje, mi je pri duši, ko da moram visoko dvigniti glavo iz največjega spoštovanja, ko da mu moram s punčico izraziti svoje najjačje poveljevanje.

— Ne umejem, kako more moški tako prevzeti žensko dušo! Se ti je li umel tako izborno laskati?

— Varsa se! Saj me prav zato tako zanimlje le, ker me je — ko sva občevala — nešteto krat grajal. Kajti s svojimi ukovi je izbral iz moje duše vse napake... še nekoliko napora in ta moja duša bi bila naravno bela... On ni, ko sto drugih, ampak uvaža, da je lahko za najpobožnejšim obrazom skrita gnjila podlost, v najrazposajenejši ženski lahko nedotakljivo poštenje.

— Uvidevam, da ste zadostno občevala, in bi ne izrekla nad njim toli mile obsodbe, ako bi ti bil polznanec. Kajt ravno ti poslednji, ti takozvani polznanci, ki vlove le par naših besed ali le odmev našega smeha, imajo navado blati žensko dušo in njeno do-

bro ime brez vsakojakega sramu pred lastno vestjo.

— Žalibog da obstajajo tudi taki lahkomiselniki, ali le-ti ne zaslužijo, da se razburjaš zbog njih!

— O, ne, ne! Jaz pač sunem vsako pikro obsodbo čez pleča zaničevalno in z brutalnim sarkazmom, ko da porinem erknjeno mačko preko plotu...

Približali sva se kinajski vrbi. Še par sežnjev in bili bi tik nje, oziroma blizu človeka, ki — nagnjen s komolecema nad koleno — si je zakrival obraz z razprostrtimi rokami. Tako ne sedi na izprehajališču veseljak. In človek, ki hoče proračunati drobce in logaritme ostaja raje nemoten v lastnem kontoarju. Na izprehod zahajajo običajno ljudje, ki iščejo razvedrila med oholimi kočijami, da med obrazi parfumiranih šetalecev rafinirajo poteze svojih lic...

Zahajajo, seve, i oni, katere tlačijo dušne skrbi in boli, da se raztresejo ob pristnih snežnikih na svodu, da jim prelestna priroda kane v otrpelo dušo vsaj molekule utehe, da jim milijon morskih imbalansiranih sapic odžene raz tužnega lica jokave gube in pa samo njim znano žalost... Obrnili sva se brzo in tiho, ko da stopicava v galošah ter krenili k drugi zasedi, da nisva motili tiste neumneve zamaknenosti, ki je bržkone neumljeno ščipala neznančvo srce.

Nekaj trenutkov sva zrla molče v tučja ali kmalu se je začel razvijati najin pogled v drugo smer. Izza nezastirih oken blazniške trdnjave so namreč uhajali, srpi, hrupni vriski, plač in tulenje...

Ti glasovi so bili tako grozni, da mi je stopil pred oči davni predpoidan, ko sem se vozila ob podivjanem viharju v Italijo in sem slusale polonesvečena bučanja orkana, dočim so se spenjali orjaški zelenkastopeneči valovi s poževljivim naskokom ob parnik, da ga pogoltno zdajpazdaj z vsem obupanim bolesterim krikom preplašenih pasazirjev. Tako neizrečno strastno in nadnaravno mi je bilo to stokanje in vpijete hripavih grl... tako rezgala šeno tisto popevanje tam gori, da so nama čudna čustva stiskala srce in da sva umolkni! obe, ko na povelje. A najbolj naju je ganilo globoko naglo ihtenje nepoznanega soseda.

Ozrla sem se v smer, v katero mi je pomignila tovarišica. Ženska v beli platnemi opravi je izza pregraje blazniškega postopja bulila z očmi proti Quarneru, proti mestu, proti drevoredu... Napev, ki ga je izdihavala njena duša pa si je brezuspešno prizadeval biti miloglasen; neubrani stihji so done li v čarobni večer, stihji, ki bi morda vplivali najblajše na nežna srca, ako bi jih izbral Trubadur za svojo serenado:

Prihiti, da mladosti ne preživim zaman.
ko vene senčnoladni hosti brezvonji tulipan.

Ne daleč od naju je zaječalo. — Ozrla sva se proti košati žalujki. Najin sosed si je s krčevitimi prsti prijemal laše nad čelom. Nato se je zravnil na sedežu in s prekrizanimi rokama na prsih zrl pred se, kakor da hoče poslušati mirno obupno pesem one nesrečnice. — In silili so zopet glasovi izza trdnih zidov, ko da jih morajo občutiti s školjkami posute skaline na produ. Zdajci naman kan v divjem koprennji, se je razlegal v ozračje drugi verz:

Priteci, da oklenem se tvojega vratu!
Ni škoda li, da zvenem ko dreve brez sadu?

Ta refrain je razločno in kakor pristno očitanje jekal v drevored, z drevesa na drevo, z veje na vejo, dočim je stremil morda le za tem, da se vsesa na večni spomin v njegovo kri...

Tujec je skočil kvišku, ko mamagnetiziran; se postavil v sredino ceste, hrepeneče razprostrl roki in sklepačje prste, ko v pobozni molitvi zaihtel polglasno; Odpušti, Melita!...

— Pobegniva, je zavpila moja tovarišica.

— Res je; odrivne, da naju ne opazi. Preje se potolaži, ako ga ne motiva v sedanjem obupu! odvrnem jaz.

In tiho sva zdrknili za ovinkom ter krenili proti pomolu. Bajno tiho je šumelo vejevje za nama, ko da ploveč na krilih lahnega zefirja prenaša v dalj le srečo in brezkrbje...

Nizko nad Quarnerom so sfrtate svetle utve, po igračastih čolnicah so svetlikali že oljnat plamenčki. In prijeten vonj po slani vodi se je vzpenjal visoko v ozračje, da pobalsamira vsemir in se raztezal široko naokolo, ko da hoče liki zdravilna uteha prodreti v strta srca...

Druge jutro sem ob prebiranju lokalnega časopisa našel na poročilo: Sinoči se je pred blazinco ustrelil mlad človek. Pri njem je našla komisija le listek z beležko: „Otroval sem s svojo brezsrčnostjo žensko dušo, ki me je oboževala. Njeno trpljenje, za katero sem bil gluho, se je grozovito maščevalo; prešlo je name z vsemi silami... Oh, da umiram brez tvojega odpustčenja, moja ne srečna Melita, je zame nezno, najgrenkejša!“ Samomorilec je bržkone gnalo v smrt kesanje, kajti, izedi smo, da se Melita ena izmed blaznic v dež norišnici.

NARASČAJOČA PREMOČ KAPITALIZMA.

Anketa o koncentriranju ameriškega kapitala pokazala, kakor poroča pariški Temps, da je 36 odstotkov aktivnega kapitala združenega v rokah 2 kapitalističnih skupin, ki jim načelujeta Pierpont Morgan in M. Rockefeller. Ta važni pojav je dal tudi povod, da je Jaures pisal o tej koncentraciji v „Humanite“ naslednje: „Obe skupini imata v rokah torej tretjino ameriškega produktivnega kapitala. V svojih družbah imata moža Morgan in Rockefeller 320 milijonarjev, ki so razdeljeni kot upravni svetniki po vseh mnogih industrijskih podjetjih in denarnih zavodih ter gospodarijo s kapitalom 25 milijard dolarjev (125 milijard kron.) To je kapitalistična koncentracija tretje stopnje. Na prvi stopnji opazujemo veliko industrijo, veletrgovino in delniške družbe, ki s svojo tehniško dovršenostjo srednja in mala podjetja osvoje ali uničijo. Na drugi stopnji se nam predločuje trust, ki združuje velika podjetja ene stroke, da odpravi medsebojno konkurenco, zaradi česar utegne potem samolastno nastavljanje cene in gospodariti na svetovnem trgu. Na tretji stopnji pa opazimo kot vrhunec tega kapitalističnega združevanja velike denarne mogote, kakor sta Morgan in Rockefeller, ki gospodujeta s svojimi milijardami nad vsem v trustih in drugače združenim kapitalističnim gospodarstvom.

Očividno je bilo, da mora priti do tega. Najprej se navadi vsako kapitalistično podjetje nalagati svoje rezerve ki so mu odveč, v tujih podjetjih. S tem si poveča ugled in omogoči plodonosne denarne kombinacije; predvsem se zavaruje s tem pred krizami, ker se krepi z nadvrstnostjo drugih podjetij. Na tak način se večkrat združujejo različna podjetja. Če se potem kapitalisti, od katerih ima vsakdo vpliv na več podjetij, sporazumijo in največji združijo, pa pridemo do tega, da dela 300 mož s kapitalom 125 milijard, kar hoče. S tako velikanskim bogastvom gospodarijo. Njih naloga je, da s svojimi milijardami po vseh deželah in mestih takoj zaduše vsako konkurenco in da diktirajo svojo voljo vsem industrijskim podjetjem. Ti možje so absolutni vladarji v državi in z množino svojih kapitalij zatro vsakršno samostojnost.

Ne moremo več praviti, da imamo kapitalistični fevdalizem, ker fevdalizem vendar še dopušča samostojne eksistence. Ta oblika je že minila. Ni to več fevdalizem, pač na absolutno gospodarstvo kapitala. Vedno ožji postaja krog denarnih cesarjev, katerih premoč mora revolucionirati vso družbo.

ANGLEŠKA ŠOLA.

Vsem onim ki so se do sedaj že prijavili za obiskovanje šole naznanjamo, da jih bomo ta teden obvestili pismeno kedar se šola prične. Kedor se že želi prijaviti, lahko stori to pismeno ako ne more priti na uredništvo. Napisati mora tudi leto in dan rojstva ter stanovanje. Lahko pa se naznani tudi pri Fr. Zajcu na 229 1. ave.

Zakon Edino uspešno zdravilo zoper kronično srčno bolezen.

Medeni tedni... Veliko obetajoča Ouverture, k eni razočarajoči operi.

SLABA PREBAVA.

Mi jemo preveč. Napolnjujemo se brezskrbno z liabnimi jedili, kar ni dobro za telo. Večji del teh jedil se ne more prebaviti ter ostane neprebavljen v črevih in prouzroča razne težave, lenobo, bolečine, glavobol, slab vzduh, krče. Tudi je takova hrana dobrodošla raznim kalem. Dobro mora paziti, da se oslobodimo takih neprebavljenih hrane in ne smemo dopuščati, da bi začela kipeti v telesu ter prouzročala bolezn. Priporočamo vam Trinerjevo zdravilno grenko vino, ki bo izgnalo take slabe snovi ter uredilo drobovje. Ozdravilo bo zabašnost, bolečine v črevih, bljuvanje, žb. atenico, glavobol, zgubo slasti in nervoznost.

V lekarnah. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Otrpnelost mišic in sklepov bo hitro izgnila po rabi Trinerjevega linimenta.

CLANOM SOC. SKUPINE ST. 37 J. S. Z.

Zaradi preobilnega posla zadnjih tednov se ni mogla vršiti seja. Večina članov je zaposlena vsled igre za konvencijo, katero se morajo zaradi kratkega časa ki je še na razpolago večkrat ne teden učiti. Prihodnja redna seja se vrši v petek 8. avgusta v finski dvorani. Pridite vsi.

Frank Lebek je bil na tem, da umre.

Bolan je bil nad sedem mesecev. Imel je tri zdravnike, a kljub temu je bil vsak dan slabši. Bil je bolan na želučen in živih. Mogel ni niti jesti in ne spati. Hujšal je od dne do dne. Zgubil je že 15 funtov. Jesti ni mogel ničesar, pil je samo nekoliko mleka, a tudi tega že ni mogel več. Delati seveda tudi ni mogel.

Ozdravil ga je v štirih tednih doktor Wasweyler, želučni specialist in specialist v kroničnih boleznih.

456 Mitchell st. (drugo nadstropje). Na se verni strani ceste, med 2. in 3. Ave.

Posvetovanje brezplačno.

Pozor rojaki.

Zaradi spremembe prostora sem primoran razprodati vso svojo zalogo po najnižjih cenah. Kdor izmed rojakov želi poceni kupiti čevlje, moško zgornje in spodnje, perilo, moške in otroške obleke, naj se oglasi v moji prodajalni

na 301 Clinton street
Frank Meh

Važno uprašanje!
Kdo mi opravi?
najbolje in najceneje!
Konzularne, starokrajске, sodnijske in vojaške zadeve
Javni notar Kaker
220 1/2 Grove st
Milwaukee, Wis.

Obuvala

vseh vrst po najnižjih cenah:
za moške od \$1.50 do \$4.00
za ženske od \$1.00 do \$3.50
za otroke od 50c do \$2.50
Naš namen je vas vselej zadovoljiti.

Ahrens & Vahl

355—Grove Street.

Borchardt Bros.

KROJAČNICA, ZALOGA OB-
LEK IN DRUGE MOŠKE OPRA-
VE.

Cene zmerne, blago trpežno in postrežba točna.

347—349 GROVE STREET.

JAC. BINZEL

Trgovca na debelo

z vini in likerji
se priporoča Slovincem

307 Reed St. Milwaukee, Wis.

IG. KUŠLIAN

229 1st Ave.

LOVENSKA GOSTILNA
ajboljše domače vino, žganje in smodke — Prenosiča za potike.

Slovincem v Milwaukee in na West Allis-u priporočam svoj salun.

Kadar pridete na West Allis, obiščite me; bodele vselej dobro postreženi.

Louis Lončarič

5226 National Ave., West Allis.

Ne pozabite tudi, da še vedno prodajam lote in hiše, kakor do sedaj. Obrnite se vselej zaupno do mene v teh zadevah.

RAZPRODAJA

Kateri rojakov še ni videl naše slovenske FARMERSKE naselbine v okolici lepega in cvetočega mesta Crivitz, Marinette county Wisc., ta si naj pride ogledati na lastne oči ter se bo prepričal, da imamo tukaj vsega dovolj, kar nam zemlja obrodi izvrstno vse pridelke. Skodo napravljajočih viharjev ali toče in suše nimamo, tudi ne kamenja, ne močvirja. Sadje in vinska trta nam tudi dobro uspeva. Podnebje je zdravo in dobra pitna voda, zato so tukaj najlepša letovišča (summer-resorts). Živinojere nam se prav dobro izplača, ker rastejo tukaj same redilne in sočnate trave, živinskih bolezn. ali kug pa ne poznajo. Mesto Crivitz se prav lepo razvija, v njem je mnogo trgovine, obrti in industrije, kamor se prodaje vsi pridelki po visokih cenah. Tu je križišče dveh železn. ki vodijo po suhem v velika mesta ter imajo ob enem ugodne zveze čez jezero v velika trgovska in industrijska mesta. Brez dvoma bo zemlja poskočila kmalu v ceni.

Ker kupite tukaj zemljo naravnost od lastnika T. Kersten samega, zato jo dobite tudi DOSTI CENEJE, kakor pa, če jo kupite od kake zemljiške kompanije, ki nima svoje zemlje, ampak jo še le mora od letniska kupiti ter seveda hoče imeti pri tem dober zaslužek. Pri meni tega ni. Ker je že tu-kaj mnogo naseljenih, se pri njih lahko uprašate o vsem, kar Vam je potrebno vedeti, zato Vam svetujem, da ne greste tja, kjer še ni nihče naseljen, ki bi Vam kos povedati, če bodele tudi zamogli tam živeti. Ako se odločite postati samostojen in neodvisen farmer nazemlji, kjer Vam je sigurna bodočnost in napredek zagotovljena, pridite in ogledate si to zemljo. Vsakemu kupcu povrnm vse vožne stroške. Odplačevanje je zelo ugodno, ker imate 10 let časa.

Ne zamudite torej te RAZPRODAJE in ugodne prilike, ki se Vam pozneje ne bo nudila nikoli več ter še pišite danes v slovenskem jeziku po nadaljna pojasnila in po brezplačno knjižico na zastopnika

N. PIKLOR

1526—West 21. Str. Chicago, Ill.

Izurjen slovenski fotograf

Izdelujem lepe poročne in obhajilne slike, kakor tudi slike na vse druge prilike. Z vsakim naročilom poročnih in obhajilnih slik napravim brezplačno sliko v velikosti 16x20 palcev.

Na zahtevo napravim slike tudi v vsakovrstnih krasnih barvah. Predelujem tudi druge slike ter jih povečujem v vsaki velikosti. Če je treba grem fotografirat, kamor kdo želi, tudi ponoči na pr. na veselice, svatbe, botrine itd.

Zakaj hoditi drugam, ako Vam vaš rojak ravno tako dobro postreže!

Priporočam se cenjenim rojakom Slovincem ter Hrvatom za obilen poset

FRANK SKOK 438 52-nd Ave., West Allis, Wis.

(Ravno zraven slovenske cerkve.)

POZOR!

ROJAKI!

Sledeče tri pijače so pristne in importirane in izdelane iz zelišč za okrepčanje človega in njegovega zdravja. Te so:

Kranjski Brinjevec,
Slivovic,
Tropinovec,
High Life Bitters, A. Horvato Greško Vino,
katero prodaja A. HORWAT, JOLIET, ILL.

Pozor!

Gostilničarji!

Shranite moj naslov in pišite po cenik, ker bo v Vašo korist! Ako k naročilom priložite denar, Vam dam več popusta, kakor jaz zapravim, kedar prodajam in kolektam, ker si prihranim zamudo časa, vožnje in potne stroške. Dobilec je torej Vaš!

Moja trdka je prva in edina slovenska samostojna trdka, ki importira žganje direktno iz Kranjske. Prodajam tudi ceneje, ker nimam stroškov z dragimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Milwauskim Slovincem priporočamo Kaspar Državno Banko. Prejema denar na hranilne vloge in daje 3 obresti.

Vse vloge pod državnim nadzorstvom!

Pošiljamo denar v staro domovino po zmernih cenah. Na tisoče Slovincem pošilja pri nas denar, Zakaj ne Vi?!

Prodajamo Parobrodne listke za vse najboljše prekmorske črte po kompanijskih cenah.

Sloven. Narod. Podporna Jednota vrši svoj denarni promet z Kaspar Državno Banko.

Pišite na nas v slovenskem jeziku. Kdor hoče biti pošteno postrežen, naj se obrne do Kaspar Državne Banke!

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.